

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ
ΘΥΑΤΕΙΡΩΝ & Μ. ΒΡΕΤΑΝΝΙΑΣ

ECUMENICAL PATRIARCHATE
ARCHDIOCESE OF
THYATEIRA & GREAT BRITAIN

ΛΟΓΟΣ ΚΥΡΙΟΥ
THE WORD OF OUR LORD

ΚΥΡΙΑΚΗ Η' ΜΑΤΘΑΙΟΥ
18 Αυγούστου 2024
Ἦχος βαρύς. Ἀριθμ. 242

8th SUNDAY OF MATTHEW
18 August 2024
Grave (Plagal of the 3rd Mode). No. 242

Φλώρω & Λάυρω, Ἄρσενίου τοῦ ἐν Πάρῳ (ἀνακομιδῇ λειψάνων), Δημητρίου νεομάρτυρος
Florus & Laurus martyrs, Arsenius of Paros (Translation of relics), Demetrius neomartyr

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Α' Κορ. α', 10-17

Αδελφοί, παρακαλῶ ὑμᾶς, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε πάντες, καὶ μὴ ἦ ἐν ὑμῖν σχίσματα, ἥτε δὲ κατηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοῦ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ. Ἐδηλώθη γάρ μοι περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί μου, ὑπὸ τῶν Χλόης, ὅτι ἔριδες ἐν ὑμῖν εἰσιν. Λέγω δὲ τοῦτο, ὅτι ἕκαστος ὑμῶν λέγει, Ἐγὼ μὲν εἶμι Παύλου, Ἐγὼ δὲ Ἀπολλῶ, Ἐγὼ δὲ Κηφᾶ, Ἐγὼ δὲ Χριστοῦ. Μεμέρισται ὁ Χριστός; Μὴ Παῦλος ἐσταυρώθη ὑπὲρ ὑμῶν, ἢ εἰς τὸ ὄνομα Παύλου ἐβαπτίσθητε; Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ ὅτι οὐδένα ὑμῶν ἐβάπτισα, εἰ μὴ Κρίσπον καὶ Γάϊον· ἵνα μὴ τις εἴπῃ ὅτι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα ἐβάπτισα. Ἐβάπτισα δὲ καὶ τὸν Στεφανᾶ οἶκον· λοιπὸν οὐκ οἶδα εἴ τινα ἄλλον ἐβάπτισα. Οὐ γὰρ ἀπέστειλén με Χριστὸς βαπτίζειν, ἀλλ' εὐαγγελίζεσθαι· οὐκ ἐν σοφίᾳ λόγου, ἵνα μὴ κενωθῇ ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΜΟΝ ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ

Ἦχος βαρύς

Κατέλυσας τῷ Σταυρῷ σου τὸν θάνατον· ἠνέφξας τῷ ληστῇ τὸν παράδεισον· τῶν μυροφόρων τὸν θρήνον μετέβαλες, καὶ τοῖς σοῖς ἀποστόλοις κηρύττειν ἐπέταξας, ὅτι ἀνέστης, Χριστὲ ὁ Θεός, παρέχων τῷ κόσμῳ τὸ μέγα ἔλεος.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ

1 Cor. 1: 10-17

Brethren, I appeal to you by the name of our Lord Jesus Christ, that all of you agree and that there be no dissensions among you, but that you be united in the same mind and the same judgment. For it has been reported to me by Chloe's people that there is quarreling among you, my brethren. What I mean is that each one of you says, I belong to Paul, or I belong to Apollos, or I belong to Cephas, or I belong to Christ. Is Christ divided? Was Paul crucified for you? Or were you baptized in the name of Paul? I thank God that I baptized none of you except Crispos and Gaius; lest any one should say that you were baptized in my name. I did baptize also the household of Stephanas. Beyond that, I do not know whether I baptized any one else. For Christ did not send me to baptize but to preach the gospel, and not with eloquent wisdom, lest the cross of Christ be emptied of its power.

RESURRECTION APOLYTIKION

Plagal of the 3rd Mode

You abolished death by your Cross, you opened Paradise to the Thief, you transformed the Myrrhbearers' lament, and ordered your Apostles to proclaim that you had risen, O Christ God, granting the world your great mercy.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Ματθ. ιδ', 14-22

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐξεληθὼν ὁ Ἰησοῦς εἶδε πολὺν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτοῖς καὶ ἐθεράπευσε τοὺς ἀρρώστους αὐτῶν. ὀψίας δὲ γενομένης προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· ἔρημός ἐστιν ὁ τόπος καὶ ἡ ὥρα ἤδη παρήλθεν· ἀπόλυσον τοὺς ὄχλους, ἵνα ἀπελθόντες εἰς τὰς κώμας ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς βρώματα. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· οὐ χρεῖαν ἔχουσιν ἀπελθεῖν· δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. οἱ δὲ λέγουσιν αὐτῷ· οὐκ ἔχομεν ὧδε εἰ μὴ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰχθύας. ὁ δὲ εἶπε· φέρετέ μοι αὐτοὺς ὧδε. καὶ κελεύσας τοὺς ὄχλους ἀνακλιθῆναι ἐπὶ τοὺς χόρτους, λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησε, καὶ κλάσας ἔδωκε τοῖς μαθηταῖς τοὺς ἄρτους, οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις, καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν, καὶ ἦσαν τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων δώδεκα κοφίνους πλήρεις. οἱ δὲ ἐσθίοντες ἦσαν ἄνδρες ὡσεὶ πεντακισχίλιοι χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων. Καὶ εὐθέως ἠνάγκασεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον καὶ προάγειν αὐτὸν εἰς τὸ πέραν, ἕως οὗ ἀπολύσῃ τοὺς ὄχλους.

GOSPEL READING

Matt. 14: 14-22

At that time, Jesus saw a great throng; and he had compassion on them, and healed their sick. When it was evening, the disciples came to him and said, This is a lonely place, and the day is now over; send the crowds away to go into the villages and buy food for themselves. Jesus said, They need not go away; you give them something to eat. They said to him, We have only five loaves here and two fish. And he said, Bring them here to me. Then he ordered the crowds to sit down on the grass; and taking the five loaves and the two fish he looked up to heaven, and blessed, and broke and gave the loaves to the crowds. And they all ate and were satisfied. And they took up twelve baskets full of the broken pieces left over. And those who ate were about five thousand men, besides women and children. Then he made the disciples get into the boat and go before him to the other side, while he dismissed the crowds.

Η ΕΥΣΠΛΑΧΝΙΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Απ' όλα τα θαύματα που έκαμε ο Χριστός, το θαύμα της διατροφής των πέντε χιλιάδων είναι το μόνο που αναφέρουν και οι τέσσερις Ευαγγελιστές. Φαίνεται ότι είναι ιδιαίτερα αξιόλογο και σπουδαίο. Το θαύμα αυτό περιγράφεται με μεγάλη απλότητα, αλλά και θετικότητα. Μας δείχνει τη παντοδυναμία του Χριστού. Ο Χριστός πάντοτε αρεσκόταν να κάμει τα θαύματά Του ενώπιον όσο το δυνατόν λιγότερων, αλλ' εδώ δεν διστάζει να ενεργήσει μπροστά σε χιλιάδες. Με μόνο πέντε ψωμιά και δυο ψάρια τρέφει ένα τόσο μεγάλο πλήθος ανθρώπων. Δημιουργείται τροφή από το μηδέν. Είναι μια ακόμη απόδειξη ότι ο Χριστός είναι Δημιουργός, διότι «πάντα δι' αυτού έγιναν, και χωρίς αυτού δεν έγινε ουδέ εν, το οποίον έγινε» (Ιωαν. 1,3). Ο Χριστός θεραπεύοντας τους ασθενείς και ανασταίνοντας τους νεκρούς, αποκαθιστούσε κάτι που ήδη υπήρχε, αλλά εδώ κάμνει ψωμί και ψάρια από το τίποτε. Είναι σφάλμα να καλούμε το θαύμα αυτό, ο πολλαπλασιασμός των άρτων και των ιχθύων. Ήταν η δημιουργία τους. Το θαύμα αυτό ανήκει σε μια όλως ιδιαίτερη τάξη. Το θαύμα που κάπως το ομοιάζει είναι το στη Κανά, όταν ο Χριστός μετέβαλε το νερό σε κρασί. Το μεν ένα θαύμα μας θυμίζει το σώμα του Χριστού, το δε άλλο το αίμα Του που θυσιάσθηκαν για μας. Το θαύμα λοιπόν αυτό είναι προοίμιο της θυσίας του Χριστού, του Ίδιου που είναι ο Άρτος της ζωής.

Κανένας δεν μπορούσε ν' αμφισβητήσει τη γνησιότητα του θαύματος αυτού γιατί έγινε μπροστά σε μεγάλο πλήθος. Ο σκεπτικιστής και ο άπιστος προσπαθούν σήμερα να εξηγήσουν τέτοια θαύματα σαν ψυχολογικά φαινόμενα αυταπάτης και σαν οπτασίες της φαντασίας.

Θέλουν να μας πείσουν δηλαδή ότι στη πραγματικότητα τα στομάχια των πέντε χιλιάδων δεν γέμισαν, αλλ' απλώς φαντάστηκαν ότι χόρτασαν. Αν ήταν μόνον ένας θα έλεγα ότι ίσως να ήταν δυνατό αυτό, αλλά είναι απίστευτο πως μπορούσαν να ξεγελασθούν τόσες χιλιάδες. Υπάρχουν μερικοί που ανήκουν σε μια θρησκευτική κίνηση που λέγεται «Χριστιανική Επιστήμη». Οι άνθρωποι αυτοί δεν πιστεύουν στην ύπαρξη της ύλης, αλλά μόνο του πνεύματος. Παραδόξως όμως τους βλέπουμε τρεις φορές την ημέρα να γεμίζουν τη κοιλιά τους. Μη φοβάστε, κανείς δεν μπορεί να μας πείσει ότι το στομάχι μας είναι γεμάτο, όταν αυτό είναι άδειο.

Μου φαίνεται πως η πραγματική αιτία που τόσοι άνθρωποι δεν πιστεύουν, δεν είναι ότι δεν υπάρχουν αρκετές αποδείξεις να τους φανερώσουμε την αλήθεια του χριστιανισμού και του Ευαγγελίου, αλλά γιατί είναι δεμένοι με την απιστία τους και την αμαρτία, την οποία η απιστία τους επιτρέπει να απολαμβάνουν. Το φαγητό είναι απαραίτητο για όλους μας. Κανείς δεν μπορεί να ζήσει χωρίς να τρώγει. Πόσοι όμως από εμάς αναγνωρίζουμε ότι έχουμε ψυχή και όμως καθόλου δεν φροντίζουμε να τη θρέψουμε; Το σώμα μας αυξάνει, αλλά η ψυχή μας παραμένει ατροφική. Είθε η ψυχή μας να τραφεί με τον άρτο της ζωής, τον Ιησού Χριστό, καθώς μελετούμε σε λεπτομέρειες το θαύμα της τροφής των σωμάτων των πεντακισχιλίων.

«Υψώσας λοιπόν ο Ιησούς τους οφθαλμούς και ιδών ότι πολύς όχλος έρχεται προς αυτόν, λέγει προς τον Φίλιππον, πόθεν αγοράσωμεν άρτους ίνα φάγωσιν ούτοι;» (Ιωαν. 6, 5). Ο όχλος δεν ήξερε ποιος στην πραγματικότητα ήταν ο Χριστός. Τον ακολούθησαν διότι Τον είδαν να θεραπεύει ασθενείς και ασφαλώς πολλοί απ' αυτούς ζητούσαν θεραπεία. Αν και τα ελατήρια που τους υποκίνησαν ν' ακολουθήσουν το Χριστό δεν ήταν αγνά, εν τούτοις ο Χριστός δεν έμεινε αδιάφορος στις ανάγκες τους. Ο Ματθαίος μας δίδει μια λεπτομέρεια που ο Ιωάννης παραλείπει. *«Και ότε εξέήλθεν ό 'Ιησούς είδε πολύν όχλον, και εύσπλαχνίσθη έπ' αυτούς και έθεράπευσε τούς άρρώστους αυτών» (Ματθ. 14, 14).* Ας μη ξεχνούμε ότι υπάρχει λόγος για τον οποίο ο Ιωάννης παραλείπει τη λεπτομέρεια αυτή. Ο Ιωάννης ασχολείται με τη θεότητα του Χριστού και τη θεία Του αποστολή να σώσει τον άνθρωπο από την αμαρτία. Ο Ιωάννης δεν αναφέρει ποτέ την ευσπλαχνία του Χριστού, ενώ οι άλλοι Ευαγγελιστές την αναφέρουν. Ο Ματθαίος μας μιλά για το Χριστό ως Μεσσία, που ήλθε να συμπαθήσει το λαό, ενώ ο Μάρκος μας φανερώνει το Χριστό ο οποίος ήλθε να υπηρετήσει και όχι να υπηρετηθεί. Και ο Λουκάς Τον παρουσιάζει ως τον άνθρωπο Χριστό, που πειράσθηκε σε όλα όπως εμείς, εκτός αμαρτίας.

Ο Χριστός είναι ο μόνος πραγματικός φίλος που μπορούμε να αποκτήσουμε. Είναι φίλος που δεν ζητεί, αλλά δίδει συμπάθεια. Κάποτε, ένας ιεραπόστολος πήγε στις Δυτικές Ινδίες να κηρύξει το Χριστό στους δούλους. Οί άνθρωποι όμως αυτοί εργαζόταν όλη την ημέρα στα χωράφια και δεν μπορούσε να τους πλησιάσει για να τους μιλήσει. Έτσι αποφάσισε να πουληθεί κι ο ίδιος σαν δούλος για να μπορεί να είναι με τους άλλους δούλους στα χωράφια για να τους μιλά για το Χριστό καθώς εργαζόνταν όλοι μαζί. Μήπως κάτι παρόμοιο δεν έκαμε ο Χριστός για μας, όταν ήλθε στη γη, αφήνοντας τη δόξα του Ουρανού, για να μας σώσει από την αμαρτία; Τόσο μεγάλη είναι η ευσπλαχνία του Θεού για μας, ώστε έγινε ο περιφρονημένος των ανθρώπων, για να γίνουμε εμείς οι σωσμένοι του Θεού.

Ο λόγος του Χριστού προς τους μαθητές του «δώστε τους εσείς να φάνε» απευθύνεται και σε μας σήμερα. Η ευθύνη για την εξάλειψη της μαστιγας της πείνας πέφτει σε μας τους Χριστιανούς. Όσο πιο συνειδητά μετέχουμε στο μυστήριο της θείας Ευχαριστίας, τόσο περισσότερο συνειδητοποιούμε την ευθύνη μας αυτήν απέναντι στους συνανθρώπους μας, και αυτή η συνειδητοποίηση είναι ήδη ένα πρώτο βήμα για να εξαλείψουμε το κακό από τον κόσμο. Είθε να μην απορρίψουμε αυτήν την ευθύνη, αλλά να δεχθούμε την ευσπλαχνία του Θεού, που μας δεικνύεται. Αμήν.

SERMON ON THE GOSPEL READING

God who spoke to Moses and who fed the children of Israel in the wilderness raining down on them bread out of heaven (*Exod. 16*) is in today's Gospel lesson in another lonely place dwelling in the flesh amongst His people. He *'has compassion on them'*. He heals their sicknesses and fills and enlightens their hungry souls with His divine words and satisfies their bodily hunger with bread. The miracle of the feeding of the five thousand proclaims the coming of the anticipated Messiah who gives food to the hungry and opens the eyes of the blind (*Psalm 146*).

How did this miracle come about? Jesus had been hours with a great crowd to whom it had not probably occurred that it was now late and that they were hungry as may happen when the spirit is being filled with divine things so that time is somehow suspended and the cares of life fall aside. Concerned for the welfare of such a great number of people Jesus' disciples come to Him and ask Him to send the people away in order to buy food for themselves before nightfall in the nearby villages. Jesus' answer to them is surprising not least to the disciples who only had meagre supplies: *'They need not go away; you give them something to eat'*. Jesus then took their five loaves and two fish, looked up to heaven, blessed and broke them and gave the fragments to his disciples to distribute to the crowds who all ate to their fill and with twelve baskets of left overs.

The *Eucharistic* formula (took, blessed, broke, gave) helps us understand the deeper meaning of the miracle which in St John's gospel prefaces Christ's teaching about Himself as the Bread of life which is His flesh that he gives for the life of the world (*John 6,51*) which the Liturgy teaches us is *'ever eaten but never consumed'*. The word of God, *"they need not go away"* is the beginning of this miracle. It is a word for the beginning of another miracle which takes place when a person begins to resist conforming to the world. To us who come to church on Sundays to find Christ but are pulled away by the busyness of the week and the temptation to relax and 'enjoy life', Christ beckons to stay near Him in all that we do. We need not leave Him he assures us, we will lack nothing in our souls or our bodies in staying with Him. There is no meaning in life outside of Christ. Christ fills our lives and feeds us with His life eternal. *"They need not go away"*.

Christian Orthodox Thyateira Youth (COTY)

Are you between the ages of 16-35? If yes, join us at Christian Orthodox Thyateira Youth, our official Archdiocesan Youth and Young Adult Ministry.

To learn more visit: www.coty.org.uk. Follow us on Instagram: COTY_org

Visitors Are Welcome

We would like to thank you for visiting and worshipping with us today. Kindly know that although all are welcome to attend our Sacred Services, a prerequisite to receive Holy Communion is unity in the Faith, as well as spiritual preparation by prayer, fasting, and regular participation in the Sacrament of Holy Confession. Non-Orthodox Christians are kindly requested to refrain from receiving Communion. All are, however, welcome to partake of the "antidoron" (blessed bread) distributed by the clergy at the conclusion of the Service, as well as to introduce themselves while doing so.

To learn more about Orthodox Christianity and to join the online Archdiocesan Discover Orthodoxy Class, please email: archdiocesanprivateoffice@gmail.com

Archdiocese of Thyateira & Great Britain, 5 Craven Hill, London W2 3EN
Tel.: 020 7723 4787 • E-mail: archthyateira@gmail.com • Website: www.thyateira.org.uk